

Nr 37.

Ankom till riksdagens kansli den 8 maj 1942 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående räntan å ogulden köpeskilling för viss kronoegendom.

(2:a avd.)

I en till riksdagen den 20 mars 1942 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 207, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att i avseende å köpeskilling för sådan jordbrukslägenhet eller byggnad å åbolägenhet, som år 1920 eller senare år försålt eller kommer att försälas från kronoegendom, räntan må, i den mån köpeskillingen förräntas enligt enahanda grunder som gällt eller gälla för den stående delen av före den 1 juli 1940 beviljat egnahemslån för jordbrukslägenheter, under åren 1943 och 1944 utgå efter 3.6 procent.

Enligt förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. skall köpeskillingen för fastighet, som försäljes enligt 9 § eller 13 § a) i förordningen, liksom även köpeskillingen för kronan tillhöriga, å åbolägenhet befintliga byggnader, allt i den mån köpeskillingen erlägges genom avbetalningar på sätt i 22 § A) i förordningen sågs, betalas och förräntas enligt i huvudsak samma grunder, som jämlikt kungörelserna nr 217 och 218/1928 tillämpas beträffande egnahemslån för jordbrukslägenheter. I samband med att räntan ändrats för egnahemslån ha motsvarande ändringar genom förordningarna nr 127/1934 och 55/1935 vidtagits i nyssnämnda 1929 års förordning. Denna förordning, som trädde i kraft den 1 juli 1929, ersatte en tidigare förordning i ämnet den 17 december 1926 (nr 509), vilken i sin tur trädde i stället för en kungörelse den 17 oktober 1913 (nr 271). Sistnämnda kungörelse ändrades i avseende å räntebestämmelserna och betalningsvillkoren genom kungörelserna nr 728/1919 och 131/1923. Den år 1926 utfärdade förordningen erhöi i fråga om räntebestämmelserna och betalningsvillkoren ändrad lydelse genom kungörelsen nr 240/1927. För de jämlikt 1913 och 1926 års författningar upplåtna lägenheterna tillämpas ränte- och betalningsbestämmelser, som i allt väsentligt äro av samma innebörd som de vid tiden för respektive upplåtelse gällande egnahemslånebestämmelserna.

Med anledning av propositionen nr 265 medgav 1937 års riksdag, att i avseende å köpeskilling för sådan jordbrukslägenhet eller byggnad å åbolägen-

het, som år 1920 eller senare år försålts eller försåldes från kronoegendom, räntan finge, i de fall där köpeskillingen förräntades enligt enahanda grunder, som gällt eller gällde för den stående delen av egnahemslån för jordbrukslägenheter, under tiden 1937—1939 utgå efter 3.6 procent. Härefter har 1940 års lagtima riksdag, med bifall till propositionen nr 133, medgivit, att i avseende å dylik köpeskillning räntan må, i den mån köpeskillingen förräntas enligt enahanda grunder som gällt eller gälla för den stående delen av före den 1 juli 1940 beviljat egnahemslån för jordbrukslägenheter, under åren 1940 och 1941 utgå efter 3.6 procent. På förslag av Kungl. Maj:t i propositionen nr 200 har 1941 års riksdag lämnat motsvarande medgivande beträffande år 1942. De räntenedsättningar, som sålunda medgivits, ha anslutit sig till motsvarande medgivanden beträffande egnahemslån. Kungörelser i ämnet ha utfärdats den 30 juni 1937 (nr 575), den 14 juni 1940 (nr 571) och den 13 juni 1941 (nr 499).

Föredragande departementschefen, statsrådet Pehrsson-Bramstorp, har i ärendet anfört följande:

»Kungl. Maj:t har i en denna dag till riksdagen avlåten proposition angående räntan å lån från egnahemslånefonden m. m. på min hemställdan föreslagit riksdagen medgiva, att beträffande egnahemslån, som efter ingången av år 1920 men före den 1 juli 1940 beviljats från egnahemslånefonden, den årliga räntan å stående del av lånen må under åren 1943 och 1944 utgå efter 3.6 procent för jordbrukslån och 4 procent för bostadslån. Vad åter angår egnahemslån, som beviljats eller komma att beviljas efter ingången av juli 1940, har Kungl. Maj:t i berörda sammanhang föreslagit riksdagen dels besluta, att sådana lån skola förräntas efter en fast räntefot av 3.6 procent, dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att meddela föreskrifter i fråga om amorteringen av lånen.

Då den av 1941 års riksdag beslutade nedsättningen av räntan å ogulden köpeskillning för kronoegendom upphör att gälla med utgången av år 1942, torde frågan om fortsatt sådan räntenedsättning nu böra underställas riksdagen. Enligt min mening bör, i anslutning till vad som föreslagits beträffande före den 1 juli 1940 beviljade egnahemslån, den nuvarande räntenedsättningen provisoriskt förlängas för åren 1943 och 1944. Detta medgivande torde böra gälla vare sig kronoegendom försålts före eller efter den 1 juli 1940.»

Utskottet.

Departementschefens förslag, som innebär förlängning av nu gällande provisorium i fråga om räntan å ogulden köpeskillning för viss kronoegendom till att avse även åren 1943 och 1944, tillstyrkes av utskottet, som sålunda hemställer,

att riksdagen må medgiva, att i avseende å köpeskillning för sådan jordbrukslägenhet eller byggnad å åbolägenhet, som år 1920 eller senare år försålts eller kommer att försäljas från

kronoegendom, räntan må, i den mån köpeskillingen förräntas enligt enahanda grunder som gällt eller gälla för den stående delen av före den 1 juli 1940 beviljat egnahemslån för jordbrukslägenheter, under åren 1943 och 1944 utgå efter 3.6 procent.

Stockholm den 8 maj 1942.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Tjällgren, Carl Eriksson, Gabrielsson, Jacob Hansson, von Stockenström, Nils Olsson, Dahlström* och *Bondeson* samt

från andra kammaren: herrar *Andersson* i Löbbo, *Gustafson* i Vimmerby, *Ericsson* i Sörsjön, *Mäler, Carlström, Janson* i Frändesta, *Andersson* i Hyssna och *Jonsson* i Fjäle.
